

Handläggare
Katarina Höök
Telefon: 0850818138

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2021-08-26

Brukarundersökning inom den kommunala förskolan i Farsta 2021

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens redovisning av 2021 års brukarundersökning vid Farstas kommunala förskolor.

Sammanfattning

Farstas kommunala förskolors resultat i årets förskolundersökning är generellt lite lägre jämfört med tidigare år. Samma sak gäller resultaten för staden som helhet. Vårdnadshavarna i kommunala förskolor i Farsta ger ett sammanfattande omdöme som minskat något i relation till 2020 men ligger i jämförbar nivå med 2019. En förklaring till de lägre resultaten är sannolikt effekter av pandemin.

De övergripande indexområdena visar på något högre resultat för vårdnadshavare till flickor jämfört med pojkar.

KF indikatorn är andelen nöjda svar (betyg 4 + 5) på frågan ”Jag är som helhet nöjd med mitt barns förskola” och mäts i skala 0 - 100. KF resultatet på 81% ligger något under stadens resultat på 84 % för 2021. Över tid visar utfallet för KF på en stabilitet i resultatet vilket indikerar att vårdnadshavare upplever förskolorna i Farsta som trygga, med en god omsorg och utbildning för barnen.

I jämförelse av resultaten med stadens utfall och med Farstas egna förskolor är det Kost, rörelse och hälsa samt Samverkan med hemmet där störst avvikelse finns. Detta trots att båda två områdena har varit prioriterade områden och har haft störst utveckling över tid de senaste tre åren. Området Utveckling och lärande indikerar i jämförelse med tidigare år på en mer stabil eller för några frågor en något nedåtgående trend. Målområdet Normer och värden och barns inflytande är ett viktigt arbete i förskolornas verksamhet och resultatet visar på ett fortsatt stabilt och högt resultat på 85 %.

Trots en stabilitet i resultaten inom flera områden och generellt en hög grad av nöjdhet över tid, finns skillnader i enheternas resultat. Det gäller även mellan olika förskolor inom samma enhet.

Årligen utvärderas förskoleundersökningen systematiskt. Resultat granskas och en gemensam analys formuleras. Detta sammanställs sedan i tertialrapportering och ligger till grund för kommande års gemensamma mål, förväntade resultat och uppföljning. Goda arbetssätt och framgångsfaktorer identifieras och utvecklas vidare för att appliceras på kommande arbete. Fokus ligger på att förbättra och utveckla, då det är viktigt att identifiera behov för att säkerställa hög kvalitet i Farsta förskolor

Bakgrund

Stockholms stad genomför en årlig förskoleundersökning. Undersökningen riktas till samtliga vårdnadshavare som har sina barn på kommunala och fristående förskolor. Syftet med undersökningen är att få återkoppling och underlag till utveckling av den pedagogiska kvaliteten i varje enskild förskola. Förskolornas resultat publiceras på stadens hemsida.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen förskola.

Resultatet i sammanfattning

Frågeområden

Enkätfrågorna har formulerats som positiva påståenden i en skala från 1 - Instämmer inte alls till 5 - Instämmer helt. Dessutom finns alternativet Vet ej.

Påståendena är indelade i fem områden:

- Sammanfattande omdöme (nöjdhet, trygghet och rekommendation)
- Utveckling och lärande
- Normer och värden
- Samverkan med hemmet
- Kost, rörelse och hälsa

Svarsfrekvens

Svarsfrekvensen i årets undersökning har ökat inom samtliga enheter och är 70 % för de kommunala förskolorna. En ökning med fem procent jämfört med föregående år. Andelen svarande skiljer sig stort mellan de olika förskoleområdena, från 63 % i Farsta Fagersjö till 82 % i Farsta strand Larsboda. De fristående förskolornas genomsnittliga svarsfrekvens är 61 %.

Svarsfrekvensen för Farstas kommunala förskolor och för stadens kommunala förskolor totalt framgår av nedanstående tabell.

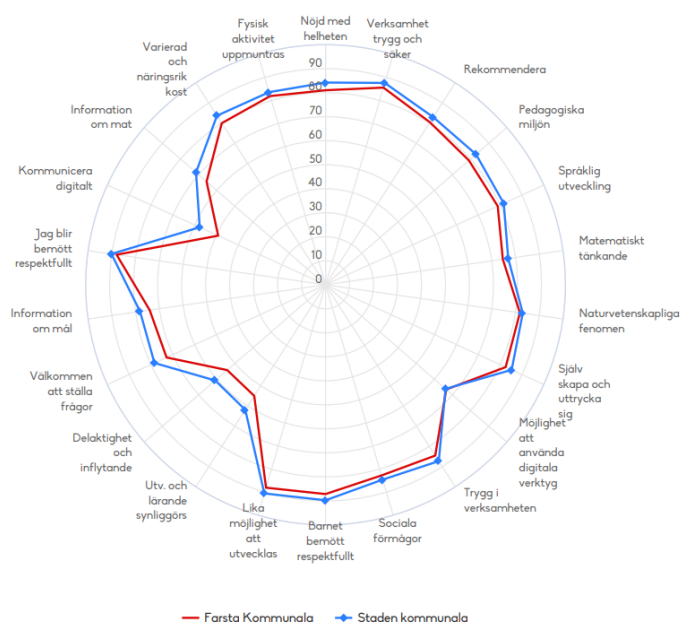
	Svarsfrekvens 2021, %	Svarsfrekvens 2020, %
Stockholms stad kommunala totalt	68	67
Farsta kommunala totalt	70	65
Farsta Fagersjö	63	63
Farsta strand Larsboda	82	74
Gubbängen	72	67

Hökarängen	65	60
Sköndal	70	64
Tallkrogen	72	62

Resultat och analys

Stadens förskolor och Farstas kommunala förskolor har generellt sett mindre nöjda vårdnadshavare 2021 jämfört med 2020. Det kan sannolikt förklaras med effekter av den pågående pandemin. Det är främst inom området Samverkan med hemmet samt Kost, hälsa och rörelse som vårdnadshavarna är mindre nöjda jämfört med föregående år.

Alla förskolenheter har i uppdrag att analysera sina egna resultat och vid behov vidta åtgärder i syfte att öka kvaliteten och vårdnadshavares upplevelse av en god utbildning i förskolan. Nedan diagram visar det på det gemensamma mönster som råder för de kommunala förskolorna i stadens som helhet.

I nedanstående tabell presenteras resultat för Farsta kommunala förskolor och för stadens kommunala förskolor totalt gällande undersökningens fem områden samt KF-indikatorn.

Farsta stadsdelsförvaltning
Förskola

Storforsplan 36, 11 tr.
 Box 113
 123 22 Farsta
 Växel 08-50818000
 Fax
 farsta@stockholm.se
 stockholm.se

	Farsta 2021	Farsta 2020	Farsta 2019	Staden 2021
Sammanfattande omdöme (Nöjdhet, Trygghet och Rekommendationer)	82	84	83	85
Utveckling och lärande	75	75	77	77
Normer och värden	85	87	87	88
Samverkan med hemmet	69	77	76	74
Kost, Rörelse och hälsa	74	78	72	78
KF indikator	81	83	82	84

Förskoleverksamheten lägger stor vikt vid vårdnadshavarnas nöjdhetsomdömen och använder resultaten i sitt utvecklingsarbete. Utöver förskoleundersökningens resultat är pedagogernas egna utvärderingar av det pedagogiska arbetet en viktig del i det interna analysarbetet.

Sammanfattande omdöme (nöjdhet, trygghet och rekommendation)

Vårdnadshavarna i Farstas kommunala förskolor upplever även fortsättningsvis i hög grad att förskolan är trygg och säker. För alla tre frågeställningarna inom området ligger nöjdheten stabilt, men med en mindre sänkning under året. Trenden är detsamma för stadens övriga kommunala förskolor. Analysen visar att resultaten direkt kan kopplas till den pandemi som pågått under året. Vårdnadshavare har inte i samma utsträckning som tidigare kunnat delta i förskolans dagliga verksamhet. Restriktioner har påverkat möjligheterna att ges tillträde till lokaler på samma sätt som före pandemin och många fysiska möten mellan pedagoger och vårdnadshavare har minimerats och har främst ersatts av digitala möten.

Det är angeläget att förskolornas ledning och personal har en aktiv kommunikation och dialog med vårdnadshavare kring faktorer som personalens kompetens, personaltäthet, barngruppernas storlek och sammansättning. Detta i syfte att skapa tydlighet kring hur de strukturella förutsättningarna hänger ihop med måluppfyllelsen utifrån förskolans läroplan. Ledning och personal följer upp frågorna som är kopplade till vårdnadshavarnas nöjdhet och trygghet utifrån den utbildning som erbjudits och de lokala förutsättningarna som råder för varje specifik förskola.

Utveckling och lärande

Resultaten för Farstas kommunala förskolor ligger i paritet med stadens kommunala förskolor i fyra av sex frågeområden. Nöjdheten med förskolornas pedagogiska miljöer och arbetet med barnens språkutveckling avviker med ett något lägre resultat i jämförelse med stadens genomsnitt. Samtidigt har Farstas kommunala förskolor fått bättre resultat inom läroplanens ämnesområden språk och naturvetenskap i jämförelse med 2020. I verksamhetsplan 2021 är språkarbetet ett av de övergripande målområdena. Under året har interna utbildningsinsatser genomförts för pedagoger om hur man arbetar med flerspråkighet. Resultatet indikerar på att utbildningsinsatserna har gett en viss effekt.

När det gäller frågan om barns användande av digitala verktyg har nöjdhetsgraden höjts under en treårsperiod från 63 till 67 %. Störst ökning har skett under 2021. Det visar på att förskolornas medvetna och aktiva arbete med digital kompetens har gett effekt. Digitala verktyg har i större utsträckning blivit ytterligare ett uttrycksätt som inkluderats i den befintliga utbildningen. Arbetssätt och metoder har utvecklats och förändrats utifrån en reviderad läroplan för förskolan. Det har bidragit till ett mer medvetet och tydligare arbete i förskolorna med de målstyrda processerna för barns lärande.

Förvaltningens arbete med digital dokumentation och kommunikation har intensifierats under året, trots det visar inte resultaten på förväntad effekt. Skolplattformen är ett verktyg för medarbetarna att arbeta systematiskt med mål och resultatuppföljning utifrån enhetsspecifika samt nationella mål. Modulen ger möjlighet för vårdnadshavare att ta del av sitt barns och förskolans dokumentation, information, planering och uppföljning av läroplanens och verksamhetens mål. Syftet är att bidra till att vårdnadshavare får en bättre insyn och insikt i hur deras barns utveckling och lärande dokumenteras och synliggörs. Vidare åtgärder krävs för att öka användningen av skolplattformen som ett kommunikations – och informationsverktyg mellan förskola och hemmet.

Normer och värden

Vårdnadshavarna ger ett högt betyg för förskolornas arbete med målområdet Normer och värden. Utfallet 85 % nöjdhet visar på att det pågår ett aktivt arbete med främjande, förebyggande och åtgärdande insatser inom jämlikhet och jämställdhet (likabehandling) på förskolorna. En tänkbar förklaring till det stabila och positiva omdömet är att förskolornas pedagogiska miljöer utformas med utgångsläge att alla barn får vara i en tillgänglig och tydlig lärmiljö där det ges möjligheter i att prova olika aktiviteter och material. En annan möjlig förklaring som bidragit till det goda resultatet är satsningen på arbetet med barn i behov av särskilt stöd. Metoder och förhållningssätt har efter gemensamma kompetensinsatser och med insatser från stödenheten implementerats i verksamheten. Pedagogerna har stärkts i sitt arbete med att bedriva en inkluderande och jämställd verksamhet med fokus på det som fungerar väl bland barnen och hos medarbetare.

På frågeställningen *”Upplever du att ditt barn har diskriminerats i kontakt med förskolans verksamhet”* svarar 98 % av vårdnadshavarna att de inte upplever att deras barn har diskriminerats. Resultaten visar att det främst är funktionsnedsättning som är grund för upplevd diskriminering. Flera vårdnadshavare som uppger att de inte ”vill ej ange/vet ej” som orsak till upplevd diskriminering.

När det gäller vårdnadshavarnas egen upplevelse av diskriminering anges etnisk tillhörighet och ålder utgöra den största grunden för upplevd diskriminering och även i denna fråga har vårdnadshavare flera valt svarsalternativet ”vill ej uppge/vet ej”. Det finns en svårighet i att vidare tolka och analysera dessa resultat.

Förskolan ska vara en trygg plats att vistas på oavsett, funktionsnedsättning, kön, etnisk tillhörighet, religion, ålder kopplat till diskrimineringsgrunderna. Förskolenheterna analyserar resultaten för att identifiera behov och vidta åtgärda. Frågan följs upp på avdelningsnivå och ett strategiskt arbete pågår för att säkra barns rätt till god utbildning utifrån enskilda barn och gruppers behov.

Samverkan med hemmet

En trend är att sedan 2019 har varit att målområdet Samverkan och delaktigheten med vårdnadshavare har visat på en ökning. Årets resultat visar på ett tydligt trendbrott då nöjdhetsgraden för målområdet är 69 %, vilket är en minskning med 8 procentenheter från föregående år. Stadens genomsnitt har även det sänkts med sju procentenheter till 74 %.

Det lägre resultat inom området har jämförts med samtliga stadsdelsförvaltningar. Det visar på genomgående mönster, förskolorna har generellt fått ett sämre nöjdhetsresultat inom området. De förändrade trenden för Farsta förskolor och det mönster som genomsyrar staden direkt kan sannolikt härledas till pandemins effekter. Förskolorna har följt folkhälsomyndighetens rekommendationer vilket inneburit organisatoriska förändringar med begränsade möten med vårdnadshavarna. De har inte i samma utsträckning kunnat delta i förskolans verksamhet, besöka förskolans lokaler, delta i den dagliga utbildningen eller i olika förskoleforum på samma sätt som före pandemin.

Resultatet i enkäten där frågeområdet *"Jag upplever att jag på ett enkelt sätt kan kommunicera digitalt med mitt barns förskola"* ligger stabilt men med en mindre sänkning från 50 till 49 %. Resultatet har inte ökat i den omfattning som förväntats. Kommunikation till vårdnadshavare har varit ett prioriterat målområde under året. Den låga nöjdhetsgraden samt återkommande kommentarer i undersökningens del Öppna svar indikerar att skolplattformen behöver utvecklas för att förenkla och tydliggöra kommunikationen med vårdnadshavare. För att öka resultatet är föräldrasamverkan och dialog med vårdnadshavarna fortsatt ett prioriterat område.

På frågeområdet *"Jag känner mig välkommen att ställa frågor och framföra synpunkter på verksamheten"* är resultatet i årets undersökning 73 %, att jämföras med tidigare år på 80 %. Förvaltningens bedömning är att även detta resultat kan härledas till effekterna av pandemin. Ett utvecklingsarbete kommer att genomföras för att säkra att vårdnadshavarnas synpunkter och klagomål systematiskt analyseras och används som en del av förskolornas systematiska kvalitetsarbete.

Resultatet för frågeområdet *"Mitt barns utveckling och lärande dokumenteras och synliggörs"* har fått ett lägre resultat jämfört med föregående år, 61 mot 55 %. Förskolorna bedriver ett aktivt och medvetet arbete med att dokumentera hur utbildningen genomförs, men förutsättningarna måste ses över och säkras. En revidering av pedagogisk utvecklingstid för medarbetare kommer genomföras under hösten 2021 för att skapa likvärdiga villkor för dokumentation och synliggörande av barns utveckling och lärande. Pedagogernas kontinuerliga information i skolplattformen riktad till vårdnadshavare förväntas på sikt ge dem bättre insikter i hur deras barns utveckling och lärande dokumenteras och synliggörs. Förvaltningens hypotes är att ovanstående informationsinsats kommer ge resultat i kommande års förskoleundersökning.

Kost, rörelse och hälsa

Vårdnadshavarna är i hög grad nöjda med förskolornas arbete inom området kost, rörelse och hälsa. Det som drar ner resultatet något är frågan *"Jag är nöjd med informationen jag får om maten på förskolan"* där resultatet är 66 % nöjdhet, vilket är 9 procentenheter lägre än föregående år.

På frågan *"Jag upplever att mitt barns förskola serverar en varierad och näringsriktig mat"* svarar 81 av vårdnadshavarna positivt, en höjning med en procentenhet mot föregående år. En trolig förklaring till det positiva omdömet är det aktiva och målmedvetna arbetet som bedrivits på förskolorna de senaste åren gällande kosten.

Inom frågeområdet *"Jag upplever att mitt barn uppmuntras till fysiska aktiviteter"* ger vårdnadshavarna ett positivt omdöme på 82 % jämfört med 79 % förra året. Farstas kommunala förskolor har under ett år deltagit i en forskningsstudie tillsammans med Karolinska institutet med syfte att undersöka barns rörelsemönster. Ett medvetet arbete pågår i förskolorna för att öka barns fysiska aktivitet samt mäta, följa upp och utveckla barns rörelsemönster i förskolan.

Jämställdhetsanalys

Förskoleundersökningen berör både flickor och pojkar och därför är jämställdhetsperspektivet relevant och en jämställdhetsanalys ska göras. Undersökningens resultat presenteras uppdelat både för helgrupp och efter kön. De övergripande indexen i årets undersökning visar på något högre nöjdhetsresultat för vårdnadshavare till flickor jämfört med pojkar.

	Flickor Farsta 2021	Pojkar Farsta 2021	Flickor/Pojkar index Staden 2021
Sammanfattande omdöme	85	80	85
Utveckling och lärande	77	73	77
Normer och värden	87	83	88
Samverkan med hemmet	71	67	74
Kost, rörelse och hälsa	75	73	78
KF indikator	83	80	84

Farsta stadsdelsförvaltning
Förskola

Storforsplan 36, 11 tr.
Box 113
123 22 Farsta
Växel 08-50818000
Fax
farsta@stockholm.se
stockholm.se

Skillnaderna mellan flickor och pojkar ligger på samma nivåer som föregående år. Det går inte att på övergripande nivå härleda resultatet direkt till utbildningen i förskolan. Det har visat sig vara svårt att fastställa orsaksförhållande till uppvisade olikheter. Förskolan har ett ansvar för att motverka könsmönster som begränsar barnens utveckling, val och lärande. Pedagogerna har i uppdrag att fundera över varför vårdnadshavare till flickor verkar vara generellt mer nöjda än vårdnadshavare till pojkar. Enligt läroplan ska förskolan aktivt och medvetet främja alla barns lika rättigheter och möjligheter, oberoende av könstillhörighet. Jämställdhetsperspektivet ska inkluderas i det systematiska kvalitetsarbetet.

Åtgärder

Trots generellt stabila nöjdhetsresultat över tid uppvisar förskoleundersökningen skillnader inom och mellan enheternas resultat. Den pågående pandemin under året är en del av förklaringen till att resultaten inte nått den önskad effekt som förväntats. Ett kontinuerligt arbete pågår för att öka kvaliteten i verksamheten och vårdnadshavare samt barns nöjdhet med Farstas kommunala förskolor. Det gäller även mellan olika förskolor inom samma enhet. För att bibehålla den positiva utvecklingen av svarsfrekvensen, öka andelen nöjda vårdnadshavare i kommande undersökning har flera åtgärder påbörjats respektive planerats utifrån årets resultat.

Förskolans ledningsgrupp har gjort en analys av årets resultat på övergripande nivå. Enheterna har analyserat resultat både på enhets- och förskolenivå. Förskolor med låga resultat och eller nedåtgående resultat tar fram handlingsplaner med förbättringsåtgärder. Resultatet i respektive enhet kommuniceras med vårdnadshavarna under året.

Undersökningens resultat ligger till grund för förvaltningens fortsatta utvecklingsarbete. Enheterna utgår från undersökningen resultat då de utformar sina lokala verksamhetsplaner för nästkommande. Förvaltningen planerar gemensamma kompetensinsatser för samtliga förskolenheter

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens redovisning av 2021 års brukarundersökning vid Farstas kommunala förskolor.

Gunilla Ekstrand
Stadsdelsdirektör

Ingalill Gustavsson
Avdelningschef

Bilaga

Rapport Farsta kommunala – Vårdnadshavare Förskola

Farsta stadsdelsförvaltning
Förskola

Storforsplan 36, 11 tr.
Box 113
123 22 Farsta
Växel 08-50818000
Fax
farsta@stockholm.se
stockholm.se

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Ekstrand, Stadsdelsdirektör	2021-08-04
Ingalill Gustavsson, Avdelningschef	2021-08-04